

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від _____ № _____

ПЛАН ЗАХОДІВ
з реалізації Оновленого Національно визначеного внеску України до Паризької угоди на період до 2030 року

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
Загальні положення			
1. Розробка та впровадження нормативно-правових актів з метою реалізації кліматичної політики			
1. Перегляд та оновлення Національно визначеного внеску України до Паризької угоди та Плану заходів з його реалізації	Міндовкілля Мінекономіки Міненерго Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади	2025 рік та кожні наступні п'ять років	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
2. Розроблення проекту Закону України «Про основні засади кліматичної політики»	Міндовкілля Мінекономіки Міненерго Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади	2023-2024	Законопроект подано Кабінету Міністрів України для схвалення і внесення у Верховну Раду України
3. Розроблення проекту Закону України «Про систему торгівлі квотами на викиди парникових газів» та нормативно-правових актів, необхідних для запровадження в Україні внутрішньої схеми торгівлі квотами на викиди парникових газів	Міндовкілля Мінекономіки Міненерго Мінінфраструктури Мінфін Антимонопольний комітет	2023-2024	Законопроект подано Кабінету Міністрів України для схвалення і внесення у Верховну Раду України. Прийнято відповідні нормативно-правові акти
4. Розроблення порядку розгляду, схвалення та реалізації проектів, спрямованих на зменшення обсягу антропогенних викидів або збільшення абсорбції парникових газів згідно з статтею 6 Паризької угоди	Міндовкілля Мінекономіки Міненерго Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
5. Укладення угод щодо двостороннього співробітництва шляхом започаткування добровільної співпраці у рамках статті 6 Паризької угоди	Міндовкілля МЗС Міненерго Інші центральні органи виконавчої влади (за згодою)	до 2030	Впроваджено двостороннє співробітництво у рамках статті 6 Паризької угоди
6. Розроблення та впровадження Довгострокової стратегії низьковуглецевого розвитку України	Міндовкілля Мінекономіки Міненерго	2024-2025	Прийнято акт Кабінету Міністрів України

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	Мінінфраструктури Мінагрополітики Мінфін Держенергоефективності НКРЕКП (за згодою) Антимонопольний комітет		
7. Забезпечення виконання Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 №1363 та розробка проекту операційного плану реалізації Стратегії на 2025-2027 роки та проекту операційного плану реалізації Стратегії на 2028-2030 роки	Міндовкілля Мінекономіки Міненерго Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади	до 2030	Забезпечено реалізацію Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 №1363 та схвалено операційні плани реалізації цієї Стратегії на 2025-2027 роки та на 2028-2030 роки
8. Забезпечення підготовки та подання звітності за міжнародними угодами у сфері зміни клімату	Міндовкілля Держстат НАН України (за згодою) НААН (за згодою) Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади	постійно	Підготовлено та опубліковано на сайті Секретаріату Рамкової конвенції ООН про зміну клімату звіти України
9. Розроблення інтегрованого Національного плану з енергетики та клімату України	Міненерго	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
Сектор «Виробництво електричної та теплової енергії»			
2. Розвиток виробництва теплової енергії з альтернативних джерел			
1. Розроблення та впровадження нормативно-правових актів щодо стимулювання високоефективної когенерації	Мінінфраструктури Міненерго Держенергоефективності Мінфін Мінекономіки Антимонопольний комітет НКРЕКП (за згодою)	2023-2024	Прийнято відповідні нормативно-правові акти
2. Розроблення економічних механізмів залучення інвестицій для розбудови мережі високоманеврових ТЕС, що використовують біогаз/біометан з біомаси (відходів сільського господарства)	Міненерго Держенергоефективності Мінекономіки Мінагрополітики НАК «Нафтогаз України» (за згодою) НКРЕКП (за згодою)	2024-2025	Залучено інвестиції для розбудови мережі високоманеврових ТЕС
3. Розроблення та прийняття нормативно-правових актів для запровадження електронної платформи торгівлі біологічними видами палива	Мінінфраструктури Держенергоефективності	2023-2025	Прийнято відповідні нормативно-правові акти

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	Мінагрополітики Держлісагентство Мінфін Мінекономіки Мінцифри Міндовкілля		
4. Розроблення та прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до статті 20 Закону України «Про тепlopостачання» щодо надання суб'єктам господарювання права визначити спосіб розрахунку тарифів на теплову енергію, вироблену на установках з використанням альтернативних джерел енергії, включаючи теплоелектроцентралі, теплоелектростанції та когенераційні установки, для потреб бюджетних установ та населення»	Мінінфраструктури Держенергоефективності НКРЕКП Міненерго Мінекономіки Мінфін Антимонопольний комітет	2023-2024	Законопроект подано Кабінету Міністрів України для схвалення і внесення у Верховну Раду України
5. Розроблення проєктів законів щодо встановлення нульової ставки податку за викиди CO ₂ при виробництві енергії з біопалива та ведення Реєстру установок, які використовують біопаливо як єдиний вид палива	Мінінфраструктури Держенергоефективності Міненерго Мінагрополітики Міндовкілля Мінфін	2023-2024	Зареєстровано відповідні законопроекти у Верховній Раді України
6. Внесення змін до Закону України «Про тепlopостачання» з метою запровадження аукціонів із закупівлі теплової енергії у незалежних виробників та механізму доступу третіх сторін до теплових мереж	Мінінфраструктури Міненерго Держенергоефективності Мінфін Мінекономіки Антимонопольний комітет НКРЕКП (за згодою)	2023-2024	Законопроект подано Кабінету Міністрів України для схвалення і внесення у Верховну Раду України
3. Розвиток виробництва електричної енергії з альтернативних джерел			
1. Розроблення Національного плану з розвитку відновлюваної енергетики на період до 2030 року	Держенергоефективності Міненерго Мінінфраструктури Міндовкілля Мінагрополітики НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
2. Розроблення та впровадження нормативно-правових актів про фінансову підтримку промисловим підприємствам для запровадження енергоефективних заходів з підвищення рівня енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії	Мінінфраструктури Держенергоефективності Мінекономіки Мінфін Міненерго Антимонопольний комітет	2023-2024	Прийнято відповідні нормативно-правові акти

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
3. Розроблення економічних механізмів залучення додаткових інвестицій для збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел генеруючими установками споживачів, у тому числі приватних домогосподарств	Держенергоефективності Міненерго Мінекономіки Мінфін НКРЕКП (за згодою) НЕК «Укренерго» (за згодою)	2023-2024	Прийнято відповідні нормативно-правові акти, які спрямовані на створення стимулів для розвитку виробництва електричної енергії з альтернативних джерел
4. Проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел	Міненерго Держенергоефективності НЕК «Укренерго» (за згодою) ДП «Гарантований покупець» (за згодою)	2023-2030	Забезпечено реалізацію прозорого механізму залучення коштів для розвитку альтернативної енергетики з урахуванням потреб та можливостей об'єднаної енергетичної системи України на основі результатів звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей
5. Розробка механізму отримання компенсації у вигляді різниці між аукціонною ціною виробника, який отримав право на підтримку за результатами проведення аукціону з розподілу квот підтримки та ринковою ціною електричної енергії (імплементация моделі Feed-in-premium)	Міненерго НКРЕКП (за згодою) ДП «Гарантований покупець» (за згодою) НЕК «Укренерго» (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2023-2024	Прийнято відповідний нормативно-правовий акт
6. Розроблення механізму обігу гарантії походження електричної енергії з відновлювальних джерел енергії	Міненерго Держенергоефективності НЕК «Укренерго» (за згодою) НКРЕКП (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2023-2024	Прийнято відповідний нормативно-правовий акт
7. Розроблення та впровадження механізмів для запровадження ринку зелених облігацій в Україні як інструменту залучення інвестицій у проекти з розвитку відновлюваної енергетики	Держенергоефективності Мінінфраструктури Мінфін Міндовкілля Мінекономіки Міненерго Антимонопольний комітет	2023-2024	Розроблено та впроваджено механізми для запровадження ринку зелених облігацій в Україні як інструменту залучення інвестицій у проекти з розвитку відновлюваної енергетики
8. Розроблення та затвердження схем комплексного використання гідроенергетичних ресурсів річок України та уточнення обсягу невикористаного економічно ефективного гідроенергетичного потенціалу з належною оцінкою впливу на навколишнє природне середовище	Міненерго Міндовкілля Укргідроенерго (за згодою) НАН України (за згодою)	2023-2025	Затверджено схему комплексного використання гідроенергетичних ресурсів річок України
4. Розвиток атомної енергетики			
1. Реалізація заходів із продовження строків експлуатації енергоблоків діючих АЕС України відповідно до результатів оцінки їх технічного стану та безпеки	Міненерго Держатомрегулювання	2023-2030	Збережено частку низьковуглецевих джерел енергії в загальному обсязі виробництва

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	НАЕК «Енергоатом» (за згодою)		електроенергії
2. Реалізація пілотного проекту будівництва малих модульних реакторів в Україні	Міненерго Держатомрегулювання НАЕК «Енергоатом» (за згодою)	2023-2030	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
5. Відновлення, реконструкція та будівництво нових енергогенеруючих потужностей та систем накопичення електричної енергії			
1. Визначення доцільності та обсягів відновлення, реконструкції генеруючих потужностей на основі комплексного еколого-економічного аналізу	Міненерго НЕК «Укренерго» Держенергоефективності НКРЕКП (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою) Міндовкілля	Протягом 1 року після завершення воєнного стану	Сформовано перелік генеруючих потужностей, які підлягають відновленню та реконструкції з урахуванням сучасних екологічних вимог (в т.ч. щодо викидів ПГ)
2. Визначення дефіциту та розрахунок потреби будівництва нових генеруючих потужностей (у т.ч. високоманеврових) та систем накопичення енергії	Міненерго НЕК «Укренерго» Держенергоефективності НКРЕКП (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	Протягом 1 року після завершення воєнного стану	Визначено економічно-обґрунтовану потребу будівництва нових генеруючих потужностей та систем накопичення енергії
3. Розроблення економічних та інвестиційних механізмів стимулювання будівництва нових генеруючих потужностей та систем накопичення енергії, що відповідають сучасним екологічним стандартам	Міненерго Мінекономіки Мінфін Міндовкілля	2023-2025	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
6. Реалізація Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок			
1. Розроблення нормативного акту про визначення порядку та джерел фінансування природоохоронних заходів, передбачених Національним планом скорочення викидів від великих спалювальних установок	Міненерго НКРЕКП (за згодою) Мінекономіки Мінфін	2023-2024	Впроваджено механізм фінансування міжнародних зобов'язань України в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства в частині скорочення частки теплової генерації в енергетичному балансі
2. Затвердження графіків реконструкції та закриття енергоблоків (з можливістю перегляду залежно від наслідків війни)	Міненерго Міндовкілля Мінфін Мінекономіки	2024-2025	Затверджено графік реконструкції та закриття енергоблоків та їх перегляду (з урахуванням наслідків війни)
3. Реалізація природоохоронних заходів із реконструкції та/або закриття великих спалювальних установок	Оператори великих спалювальних установок	2025-2033	Зменшено частку теплової генерації в енергетичному балансі
7. Розвиток водневої енергетики			
1. Розроблення Стратегії розвитку водневої енергетики України на період до 2030 року	Міненерго Держенергоефективності НАК «Нафтогаз України»	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	(за згодою) НКРЕКП (за згодою)		
2. Затвердження Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку водневої енергетики України на період до 2030 року	Міненерго Держенергоефективності Мінінфраструктури Мінекономіки Міндовкілля Оператор газотранспортної системи України (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою) НКРЕКП (за згодою)	2024-2025	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
3. Розроблення нормативно-правової бази для розвитку водневої енергетики, у т.ч. в частині надання гарантій походження водню	Міненерго Держенергоефективності Мінінфраструктури Мінекономіки НАК «Нафтогаз України» (за згодою) НКРЕКП (за згодою)	2024-2025	Розроблено та прийнято нормативно-правові акти в частині створення регуляторних та фінансових інструментів для практичної реалізації водневих проєктів
8. Підвищення енергоефективності під час виробництва електричної та теплової енергії, стимулювання енергоефективних заходів, залучення інвестицій для впровадження енергоефективних та інноваційних технологій			
1. Запровадження умов застосування енергосервісних договорів в житлово-комунальному секторі	Мінінфраструктури Держенергоефективності Органи місцевого самоврядування (за згодою)	до 2030	Розроблено та прийнято нормативно-правові акти в частині застосування енергосервісних договорів в житлово-комунальному секторі
Сектор «Постачання енергоресурсів»			
9. Реформування вугільної галузі, зокрема в частині поступової відмови від використання вугілля			
1. Реалізація програм ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств та забезпечення оптимізації діяльності державних вугледобувних підприємств шляхом прискорення передачі неперспективних збиткових шахт (з високою собівартістю видобутку) до ліквідації	Міненерго	до 2030	Ліквідовано збиткові неперспективні вугледобувні підприємства
10. Справедлива трансформація вугільних регіонів			
1. Розроблення Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року	Мінінфраструктури Міненерго Інші центральні органи виконавчої влади відповідно до Концепції Державної цільової програми справедливої трансформації	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	вугільних регіонів України на період до 2030 року		
11. Зменшення викидів метану та неметанових летких органічних сполук під час видобування, транспортування та переробки нафти та газу			
1. Розроблення проекту Концепції розвитку газо- та нафтопереробної промисловості, ринку нафтопродуктів та газових палив України	Міненерго Мінекономіки Мінфін Антимонопольний комітет НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
2. Проведення повної інвентаризації викидів метану під час видобування, транспортування, постачання, розподілу та переробки природного газу та нафти	Міненерго Оператор газотранспортної системи України (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2024-2025	Підготовлено звіт з інвентаризації та рекомендації щодо скорочення викидів метану під час видобування, транспортування та переробки природного газу та нафти
3. Розроблення та реалізація заходів щодо скорочення викидів метану, запровадження системи моніторингу та звітності щодо скорочення у відповідності до методології OGMP 2.0	Міненерго Оператор газотранспортної системи України (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2024-2025	Знижено викиди метану в процесі видобування, транспортування та переробки нафти і газу
4. Розроблення та запровадження вимог до операторів системи передачі та розподілу газу в частині регулярних практик виявлення та усунення витоків газу з газових мереж (LDAR)	Міненерго Міндовкілля НКРЕКП (за згодою), Оператор газотранспортної системи України (за згодою) Оператори системи розподілу (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2023-2024	Знижено викиди метану та неметанових летких органічних сполук в процесі передачі та розподілу газу
5. Розроблення секторального плану дій та інвестиційної програми зі скорочення викидів метану та неметанових летких органічних сполук на підприємствах нафтогазового комплексу	Міненерго Оператор газотранспортної системи України (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2023-2024	Затверджено секторальний план дій та інвестиційну програму зі скорочення витоків
6. Розроблення та впровадження заходів зі зменшення викидів метану на основі лімітів на викиди метану на одиницю реалізованого природного газу і нафти з поступовою заборною практик застосування факельного спалювання та випуску не спаленого газу в атмосферне повітря	Міненерго Міндовкілля НАК «Нафтогаз України» (за згодою) Оператор газотранспортної системи України (за згодою)	2023-2024	Затверджено заходи зі зменшення викидів метану на основі лімітів на викиди метану на одиницю реалізованого природного газу і нафти

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
7. Розроблення та впровадження плану заходів з управління та утилізації метану вугільних родовищ з переходом до видобутку метану з вугільних пластів	Міненерго	2023-2025	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
8. Розроблення та реалізація державної цільової програми з дегазації м. Борислава, з впровадженням когенераційної установки для виробництва електричної та теплової енергії з утилізацією метану	Міненерго Мінінфраструктури Мінфін Мінекономіки НЕК «Укренерго» (за згодою) Органи місцевого самоврядування (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2025-2030	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
12. Модернізація систем теплопостачання			
1. Розроблення та затвердження Плану заходів із впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання	Мінінфраструктури Держенергоефективності Мінекономіки Мінфін Міненерго НКРЕКП (за згодою)	2023-2025	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
2. Запровадження заходів щодо планування теплопостачання, розроблення та реалізації схем теплопостачання міст та інших населених пунктів України та регіональних програм модернізації систем теплопостачання	Мінінфраструктури НАК «Нафтогаз України» (за згодою) НКРЕКП (за згодою)	2023-2024	Затверджено план розвитку
3. Розроблення Державної цільової економічної програми енергетичної модернізації підприємств-виробників теплової енергії	Міненерго Мінінфраструктури Мінфін Мінекономіки Органи місцевого самоврядування (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою) НКРЕКП (за згодою)	2025-2030	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
4. Розроблення та реалізація Державної цільової програми з теплопостачання окремих населених пунктів з впровадженням теплових насосів з використанням ліквідованих нафтогазових свердловин	Міненерго Мінфін Мінінфраструктури Мінекономіки Органи місцевого самоврядування (за згодою) НАК «Нафтогаз України» (за згодою)	2025-2030	Прийнято акт Кабінету Міністрів України. Впроваджено теплопостачання окремих населених пунктів з альтернативних джерел енергії (теплові насоси)

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
13. Зменшення втрат в мережах при транспортуванні електроенергії			
1. Розроблення та затвердження Методики оцінки потенціалу енергоефективності газотранспортної системи, системи передачі електричної енергії, газорозподільної системи, системи розподілу електричної енергії	Держенергоефективності Міненерго НАК «Нафтогаз України» (за згодою) Оператор газотранспортної системи України (за згодою) НЕК «Укренерго» (за згодою) Оператори систем розподілу електричної енергії (за згодою)	2023	Прийнято відповідний акт та оприлюднено на офіційних вебсайтах Держенергоефективності та Міненерго України
2. Розроблення та надання НКРЕКП планів розвитку систем розподілу електричної енергії на наступні п'ять років з урахуванням плану розвитку системи передачі на наступні десять років та перспектив розвитку розподіленої генерації електричної енергії	Енергопостачальні компанії та оператори систем розподілу електричної енергії (за згодою) Міненерго НКРЕКП (за згодою)	до 2030	Зменшено втрати електроенергії у системах розподілу електроенергії завдяки реалізації плану розвитку системи передачі електричної енергії на наступні п'ять років
3. Розроблення проєктів нормативно-правових актів щодо усунення законодавчих та інституційних бар'єрів розвитку "розумних мереж" в Україні, формування відповідних умов, стимулів, мотивацій, попиту та потреб для використання технологій "розумних мереж" підприємствами електроенергетики, бізнесом та громадянами відповідно до Концепції впровадження "розумних мереж" в Україні до 2035 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.10.2022 № 908	Міненерго Мінекономіки Мінфін Мін'юст Адміністрація Держспецзв'язку НКРЕКП (за згодою) НЕК «Укренерго» (за згодою)	2023-2025	Законопроект подано Кабінету Міністрів України для схвалення і внесення у Верховну Раду України. Прийнято відповідні нормативно-правові акти
4. Розроблення дорожніх карт розвитку "розумних мереж" для підприємств електроенергетики України за напрямками виробників електричної енергії, оператора системи передачі, операторів систем розподілу, інших галузей національної економіки, де можуть бути застосовані технології "розумних мереж"	Міненерго Мінекономіки НКРЕКП (за згодою) НЕК «Укренерго» (за згодою)	2023-2024	Затверджено нормативно-правовий акт
5. Реалізація пілотних проєктів із застосування установок зберігання енергії	Оператори установок зберігання енергії (за згодою) НЕК «Укренерго» (за згодою) Оператори систем розподілу (за згодою) Виробники електричної енергії (за згодою) Міненерго НКРЕКП (за згодою)	2023-2030	Включено до планів розвитку та інвестиційних програм виробників електричної енергії, оператора системи передачі, операторів систем розподілу, планів реконструкції та модернізації теплоелектростанцій теплоелектроцентралей відповідні заходи

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
Сектор «Промисловість»			
14. Зменшення питомого споживання енергоресурсів та зниження питомих викидів парникових газів на одиницю продукції			
1. Формування Плану дій з циркулярної економіки в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та ініціативи «Європейський зелений курс»	Мінекономіки Міндовкілля Міненерго Мінстратегпром Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади	2023-2024	Законопроект подано Кабінету Міністрів України для схвалення і внесення у Верховну Раду України
2. Розроблення Державної цільової програми енергоефективної модернізації виробничих фондів стратегічних промислових підприємств на основі компенсаційного механізму	Держенергоефективності Мінекономіки Мінфін Міненерго	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
3. Розроблення та впровадження прозорого та ефективного механізму надання державних гарантій для енергоефективної модернізації виробництва промислових підприємств та впровадження ресурсозберігаючих технологій, в т.ч. за рахунок кредитів/позик	Держенергоефективності Мінекономіки Мінфін	2023-2025	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
4. Запровадження інтегрованих дозволів на викиди та скиди відповідно до найкращих доступних технологій	Міндовкілля Мінекономіки Міненерго	2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
5. Розроблення Плану заходів щодо адаптації України до впровадження ЄС Механізму прикордонного вуглецевого коригування імпорту (СВАМ)	Мінекономіки Мінфін МЗС Міндовкілля	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
6. Виконання заходів Операційного плану реалізації у 2023-2025 роках Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2023 № 176	Мінекономіки Мінінфраструктури Міндовкілля Міненерго Мінстратегпром Мінфін МОН МЗС Держгеокадастр Антимонопольний комітет Органи місцевого самоврядування (за згодою) Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади	2023-2025	Удосконалено правові засади створення, функціонування та розвитку індустріальних парків за моделлю еко-індустріального парку, забезпечено відповідність індустріальних парків моделі еко-індустріального парку, забезпечено створення нових еко-індустріальних парків і трансформація існуючих індустріальних парків в еко-індустріальні
7. Розроблення проекту Закону України «Про ратифікацію Кігаліської поправки до Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озонний шар»	Міндовкілля МЗС	2023-2024	Законопроект подано Кабінету Міністрів України для схвалення і внесення у

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
Верховну Раду України			
Сектор «Транспорт»			
15. Розвиток сталого (стійкої) міської та міжміської транспортної інфраструктури			
1. Розроблення та впровадження транспортних моделей великих міст з метою оптимізації пасажирського сполучення та підготовки до активного розвитку мережі електротранспорту у містах (метрополітенів, трамваїв, тролейбусів, електробусів) з інтеграцією (за можливості) у моделі споживання електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, а також розвитку велосипедного транспорту	Мінінфраструктури Держенергоефективності Міненерго Органи місцевого самоврядування (за згодою) Всеукраїнська асоціація місцевого самоврядування “Асоціація міст України” (за згодою)	2023-2026	Розроблено та впроваджено оновлені транспортні моделі великих міст з акцентом на розвиток мережі електротранспорту та інших екологічно чистих видів транспорту
2. Реалізація Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.10.2022 № 908	Міненерго Оператори систем розподілу (за згодою) Мінінфраструктури НКРЕКП (за згодою)	до 2030	Підготовлено звіт та відповідні рекомендації за результатами дослідження, включено до планів розвитку систем розподілу та інвестиційних програм операторів систем розподілу відповідні заходи
3. Впровадження систем проведення моніторингу стану зарядних станцій електромобілів і здійснення контролю за ними, інтеграція цих систем із системами моніторингу роботи електромереж, впровадження систем контролю за заряджанням-розряджанням електромобілів	Оператори систем розподілу (за згодою) Міненерго Мінінфраструктури НКРЕКП (за згодою)	до 2030	Здійснено оцінку стану зарядних станцій електромобілів для її удосконалення та стимулювання використання електроавтомобілів
4. Запровадження стимулів для розвитку мережі зарядних станцій для електромобілів	Мінінфраструктури Міненерго НКРЕКП (за згодою) Оператори систем розподілу (за згодою)	2024-2025	Прийнято акт Кабінету міністрів України щодо плану заходів із впровадження стимулів для розвитку мережі зарядних станцій для електромобілів
5. Розгортання мережі велосипедних доріжок з відповідним рівнем якості та безпеки у містах з населенням понад 100 тис. мешканців	Мінінфраструктури Органи місцевого самоврядування (за згодою) Всеукраїнська асоціація місцевого самоврядування “Асоціація міст України” (за згодою)	2023-2026	Розгорнуто розгалужені мережі велосипедних доріжок у містах з населенням понад 100 тис. мешканців
16. Збільшення частки приватного і громадського електричного транспорту			
1. Оновлення парку міського транспорту з переважним переходом на електротранспорт із залученням коштів міжнародних фінансових організацій та	Мінінфраструктури Держенергоефективності	2023-2030	Збільшено частку електротранспорту в структурі громадського транспорту міст

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
інших джерел фінансування, передбачених планом заходів з реалізації Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року	Міненерго Органи місцевого самоврядування (за згодою) Всеукраїнська асоціація місцевого самоврядування “Асоціація міст України” (за згодою)		
2. Розроблення та впровадження фінансових механізмів для стимулювання купівлі населенням електромобілів, електровелосипедів та електросамокатів, зокрема шляхом встановлення податкових пільг	Мінінфраструктури Держенергоефективності Мінфін Міненерго	2023-2030	Збільшено частку придбання легкових електромобілів до 2030 року щонайменше до 3 % від загального річного обсягу загальної кількості придбаних транспортних засобів
3. Запровадження європейських екологічних норм для транспортних засобів та маркування транспортних засобів відповідно до класу екологічності, удосконалення механізму використання альтернативних моторних палив	Мінінфраструктури Мінфін Міненерго Міндовкілля Мін'юст Держмитслужба Держенергоефективності	2023-2024	Прийнято відповідні нормативно-правові акти
4. Впровадження економічних стимулів під час введення в експлуатацію транспортних засобів більш високого екологічного рівня	Мінінфраструктури Мінфін Міненерго Міндовкілля Мін'юст Держмитслужба Держенергоефективності	2023-2024	Здійснено заходи із врегулювання питання впровадження системи дорожніх зборів з учасників дорожнього руху залежно від рівня екологічних норм автомобіля
5. Імплементация вимог Директиви «Про перевірку технічного стану моторних транспортних засобів та їхніх причепів»	Мінінфраструктури Мінфін Міненерго Міндовкілля Мін'юст Держмитслужба Держенергоефективності	2023-2024	Імплементовано положення зазначеної директиви. Забезпечено дотримання європейських екологічних норм для транспортних засобів
6. Розроблення та затвердження технічного регламенту щодо маркування шин	Мінінфраструктури Держенергоефективності	2024-2025	Прийнято відповідний нормативно-правовий акт
17. Збільшення частки перевезень залізницею та водним транспортом			
1. Створення умов для з'єднання обласних центрів мережею швидкісних (від 160 до 200 кілометрів на годину - до 2025 року) та високошвидкісних (від 250 до 400 кілометрів на годину - до 2030 року) залізниць, зокрема на основі державно-приватного партнерства	Мінінфраструктури АТ “Укрзалізниця” (за згодою)	2023-2024	Прийнято відповідні нормативно-правові акти

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
2. Розробка та впровадження механізму економічного стимулювання переходу вантажних та пасажирських перевезень на більш екологічно чисті залізничний та водний види транспорту	Мінінфраструктури Мінфін Міненерго Міндовкілля Мін'юст	2023-2025	Запроваджено стимулюючі заходи щодо полегшення переходу пасажирських та вантажних перевезень з автомобільного транспорту на більш екологічно чисті види транспорту та щодо запровадження зборів за проїзд великовантажними транспортними засобами з урахуванням рівня екологічних норм автомобілів відповідно до додатка II Директиви 99/62/ЄС про стягнення плати з вантажних транспортних засобів за використання певних типів інфраструктури.
3. Проведення інформаційних заходів для переорієнтації автомобільних вантажних перевезень на залізничний та внутрішній водний транспорт	Мінінфраструктури АТ «Укрзалізниця» (за згодою)	2023-2025	Проведено інформаційні заходи шляхом розміщення на офіційних вебсайтах, у спеціалізованих виданнях інформації про маршрути, сервіси, можливості та переваги вантажних перевезень залізничним та внутрішнім водним транспортом та іншої інформації.
Сектор «Будівлі»			
18. Термомодернізація житлових будівель			
1. Реалізація Довгострокової Стратегії термомодернізації будівель на період до 2050 року (заходів Операційного плану реалізації Стратегії) та заходів Національного плану збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії	Органи державної влади, підприємства, установи, організації Органи місцевого самоврядування (за згодою) Мінінфраструктури Держенергоефективності Міненерго Мінекономіки Мінфін Інші органи, відповідальні за виконання відповідних завдань	2023-2030	Забезпечено виконання заходів, передбачених операційним планом реалізації Довгострокової стратегії термомодернізації будівель на період до 2050 року. Збільшено частку громадських будівель із близьким до нульового рівня споживання енергії, як наслідок скорочення кінцевого споживання енергії у житловому секторі в розмірі 24% та скорочення кінцевого споживання енергії у громадських будівлях в розмірі 16%
2. Реалізація державних цільових програм у сфері енергоефективності (у тому числі стимулювання ВДЕ)	Органи державної влади, підприємства, установи, організації Органи місцевого самоврядування (за згодою) Мінінфраструктури Держенергоефективності	2024-2030	Забезпечено виконання заходів, передбачених державною цільовою економічною програмою підтримки термомодернізації будівель на період до 2030 року

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	Міненерго Мінекономіки Мінфін Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади		
19. Запровадження комерційного обліку теплової енергії та водопостачання			
1. Сприяння запровадженню повного комерційного обліку споживання теплової енергії, питної (холодної) та гарячої води відповідно до вимог Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» та здійснення моніторингу стану запровадження комерційного обліку	Мінінфраструктури Міненерго Держенергоефективності Органи місцевого самоврядування (за згодою) НКРЕКП (за згодою)	протягом 24 місяців з дня припинення або скасування воєнного стану	Забезпечено повний комерційний облік споживання теплової енергії, питної (холодної) та гарячої води як умови для подальшого здійснення енергоефективних заходів на основі поведінкових факторів
Сектор «Сільське господарство»			
20. Розвиток органічного виробництва			
1. Розроблення законопроекту щодо внесення змін до Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», спрямованих на створення сприятливих умов для розвитку органічного виробництва, яке відповідає європейським вимогам	Мінагрополітики	2023-2024	Законопроект подано Кабінету Міністрів України для схвалення і внесення у Верховну Раду України
2. Розроблення та впровадження програм фінансової та дорадчої підтримки виробників органічної продукції	Мінагрополітики	2023-2030	Збільшено кількість виробників органічної продукції, а також збільшено до 3% площі землі, зайнятої під органічним виробництвом
21. Розвиток виробництва біогазу			
1. Створення та забезпечення функціонування реєстру біометану	Держенергоефективності	2023-2024	Розвинуто ринок біометану в Україні, налагоджено експорт біометану до ЄС, скорочено викиди парникових газів
2. Розроблення економічних механізмів залучення додаткових інвестицій для стимулювання будівництва біогазових установок на основі органічних рештків	Держенергоефективності Мінагрополітики Мінекономіки Мінфін	2023-2024	Збільшено кількість біогазових установок на основі переробки органічних рештків, скорочено викиди парникових газів
22. Поширення ресурсозберігаючих технологій обробітку земель			
1. Розроблення та затвердження Загальнодержавної цільової програми використання та охорони земель	Мінагрополітики Мінфін НААН (за згодою)	2023-2026	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
2. Розроблення заходів, направлених на збільшення обсягів поглинання й утримання вуглецю в ґрунті, зокрема, за рахунок запровадження інноваційних ресурсозберігаючих технологій обробітку ґрунту та збільшення площ земель, зайнятих під органічним виробництвом	Мінагрополітики НААН (за згодою)	2025-2026	Прийнято відповідний акт

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
3. Здійснення моніторингу за меліоративним станом зрошуваних та осушуваних земель	Держрибагенство НААН (за згодою)	2024-2030	Щорічна оцінка стану зрошуваних та осушуваних земель
4. Розроблення наукових основ запровадження кліматично-орієнтованих сівозмін та систем удобрення сільськогосподарських культур на основі добрив повільного вивільнення	НААН (за згодою) Мінагрополітики	2024-2025	Розроблено інноваційно технологічне рішення
5. Розроблення наукових основ волого оощадливих технологій обробітку ґрунту в системах відновлювального землеробства у різних кліматичних зонах України в умовах зміни клімату	НААН (за згодою) Мінагрополітики	2023-2025	Розроблено інноваційні технологічні рішення у відповідності до сучасних систем Conservation agriculture
Сектор «Відходи»			
23. Зменшення негативного впливу відходів на зміну клімату			
1. Затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивациі та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації	Міндовкілля	2023	Прийнято відповідний акт
2. Затвердження Правил технічної експлуатації установок із спалювання відходів та установок із сумісного спалювання відходів	Міндовкілля	2023	Прийнято відповідний акт
3. Затвердження Плану приведення місця розміщення відходів у відповідність з вимогами законодавства	Міндовкілля	2023	Прийнято відповідний акт
4. Приведення у відповідність із Законом України «Про управління відходами» Національного плану управління відходами до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2019 року №117	Міндовкілля	2023	Забезпечено дотримання ієрархії управління відходами, поступового закриття та рекультивациі звалищ, що не відповідають вимогам Закону України “Про управління відходами”. Розроблення Національної програми запобігання утворенню відходами та Національної програми зменшення захоронення біовідходів, як частини Національного плану управління відходами.
24. Розвиток виробництва енергії від систем очистки стічних вод			
1. Розроблення та схвалення Стратегії розвитку житлово-комунального господарства України на 2023-2027 роки	Мінінфраструктури Міндовкілля МОЗ Мінекономіки Мінагрополітики НКРЕКП (за згодою)	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
2. Розроблення Державної цільової програми енергетичної модернізації підприємств водопостачання та водовідведення, що перебувають у державній або комунальній власності, на період до 2030 року	Мінінфраструктури Міндовкілля МОЗ Мінекономіки Мінагрополітики НКРЕКП (за згодою)	2023-2025	Прийнято акт Кабінету Міністрів України

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
Сектор «Лісокористування, зміни в землекористуванні та лісове господарство»			
25. Запобігання деградації лісів і збільшення їх площі			
1. Ідентифікація земельних ділянок придатних для залісення та самозалісення	Міндовкілля Держгеокадастр Держлісагентство Обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації	2023-2025	Розміщено на офіційних вебсайтах Держлісагентства та Міндовкілля узагальнений звіт
2. Розроблення методик визначення втрат лісового фонду внаслідок збройної агресії російської федерації	Міндовкілля Держлісагентство	2023	Прийнято відповідні нормативно-правові акти
3. Оцінювання стану лісових насаджень, пошкоджених внаслідок воєнних дій, і планування заходів із відновлення лісів	Міндовкілля Держлісагентство	2023-2024	Здійснено оцінку стану пошкоджених лісових насаджень та сплановано заходи щодо відновлення лісів, що постраждали внаслідок воєнних дій
4. Проведення робіт з залісення	Міндовкілля Держлісагентство Обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації	2023-2030	Площа лісів збільшена на 1 млн га
5. Розбудова системи моніторингу лісових пожеж, оновлення протипожежної техніки та проведення відповідних протипожежних заходів	Міндовкілля Держлісагентство	2024-2025	Забезпечено придбання відеокамер для моніторингу пожеж. Будівництво пожежно-спостережних веж. Забезпечено оновлення протипожежної техніки та здійснено протипожежні заходи.
6. Створення та утримання лісових доріг	Міндовкілля Держлісагентство	2023-2025	Розвинуто загальну інфраструктуру лісового господарства
7. Розроблення Плану заходів з реалізації Державної стратегії управління лісами України до 2035 року	Міндовкілля Держлісагентство	2023-2025	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
8. Здійснення оцінки ризиків та вразливості лісів та лісового господарства до зміни клімату та розробки плану заходів з адаптації	Держлісагентство Міндовкілля НАН України (за згодою)	2023-2024	Розміщено на офіційних вебсайтах Держлісагентства та Міндовкілля узагальнений звіт та план заходів
9. Проведення аналізу можливого економічного механізму стимулювання малопродуктивних та деградованих земель сільськогосподарського призначення до природних екосистем	Мінагрополітики Міндовкілля Держгеокадастр Мінекономіки	2023-2024	Розміщено на офіційних вебсайтах Міндовкілля та Мінагрополітики узагальнений звіт
26. Перехід на ощадливі методи лісозаготівлі			
1. Застосування наближених до природи методів лісівництва	Міндовкілля Держлісагентство Обласні, Київська та	2023-2030	Здійснено поступовий перехід на поступові та вибіркові методи рубок

Заходи необхідні для реалізації трансформації	Відповідальний орган	Строк виконання, роки	Індикатор виконання
	Севастопольська міська держадміністрації		
2. Впровадження електронного лісорубного квитка	Міндовкілля Держлісагентство	2023-2024	Прийнято акт Кабінету Міністрів України
Сектор «Наука, дослідження та технології»			
27. Розвиток науки, досліджень та технологій в сфері низьковуглецевого розвитку			
1. Розроблення та освоєння технологій відновлення властивостей (рециклінг) та утилізації газів зі значним парниковим ефектом (гексафторид сірки (SF ₆), гідрофторвуглецеві сполуки (ГФВ), перфторвуглецеві сполуки (ПФВ) тощо)	НАН України (за згодою) Міндовкілля Інші зацікавлені центральні органи виконавчої влади	2023-2024	Зменшено викиди парникових газів в атмосферне повітря
